

Kultura svima — inkluzivna najava programa riječkih institucija u kulturi za rujan 2025.
Prirodoslovni muzej Rijeka

Pripremila udruga Kultura svima svugdje

Program Prirodoslovnog muzeja Rijeka za rujan 2025.

LOKACIJA: Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, 51000 Rijeka

KULTURA SVIMA - PRIRODOSLOVNI MUZEJ RIJEKA

Trenutni programi za rujan 2025.:

OBJE LOKACIJE: Rijeka i Brod na Kupi

1. Međunarodna noć šišmiša – radna verzija

RIJEKA, petak, 5.9.2025. u 19:30 sati

BROD NA KUPI, subota, 6.9.2025. u 19:30 sati

Opis: Međunarodna noć šišmiša obilježava se svake godine u više od 30 zemalja potpisnica Sporazuma o zaštiti europskih populacija šišmiša (UNEP/EUROBATS), a usmjerena je edukaciji šire javnosti o biologiji šišmiša, njihovom životnom prostoru, razlozima ugroženosti i važnosti zaštite, budući da su mnoge od 45 europskih vrsta šišmiša danas ugrožene.

Republika Hrvatska je sa svojih 35 do sada zabilježenih vrsta šišmiša, jedna je od zemalja s najbogatijom faunom šišmiša na području Europe. Sve vrste šišmiša u Hrvatskoj strogo su zaštićene zakonskim propisima te je zabranjeno njihovo uznemiravanje i ubijanje, a 17 vrsta nalazi se u "Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske".

Većernji program u muzeju obuhvaća tajnovitu potragu (možda izradu bedževa i magneta), predavanje o šišmišima te šetnju u prirodi tražeći šišmiše i osluškujući njihovo glasanje. Aktivnosti su besplatne, poučne, zabavne i neobične, a kušanje šišmišavih napitaka (Moć, Krv i Plazma) prilika je koja se baš i ne propušta. PROGRAM (u Rijeci i u Brodu na Kupi)

19.30 sati: potraga u muzeju ili izrada bedževa/magneta

20.00 sati: predavanje, dr.sc. Željka Modrić Surina

20.30 sati: noćna šetnja sa šišmišima uz osluškivanje njihovog glasanja pomoću detektora

sudjelovanje u programu je besplatno

Autori i voditelji: djelatnici Prirodoslovnog muzeja Rijeka, vanjski suradnici Muzeja

LOKACIJA: Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, 51000 Rijeka

1. LJETO U MOM MUZEJU 2. dio – suradnja s FS i KSS

Dragi prijatelji/ce muzeja,

pozivamo vas da zajedno s nama pozdravite program LJETO U MOM MUZEJU.

Pripremo vam besplatnu radionicu za djecu i projekciju filma namijenjenu svima.

U nastavku sljede detaljne informacije:

UTORAK, 2.9.2025., u 19:30 sati – projekcija filma namijenjena svima

Naziv filma: Ljeto kada sam naučila letjeti

Dječji igrani film Ljeto kada sam naučila letjeti priča je o odrastanju koji je, prema istoimenom romanu Jasminke Petrović, pretočen je u filmski scenarij. Film je namijenjen djeci viših razreda osnovne škole nadalje, no i odrasli će pronaći uspomene na svoja ljeta, a možda se neki od njih i prepoznati u priči.

O filmu: Pred dvanaestogodišnjom Sofijom je naizgled najdosadnije ljetovanje ikada – ljetovanje s dvije bake. Jedna je njena baka, s kojom dolazi iz Beograda, a druga je bakina sestra s Hvara koju Sofija nikada nije upoznala – obiteljske su se veze pokidale i treba ih obnoviti. Iako Sofiji prijete ljetovanje bez wirelesa u društvu dvije starice, idiličan jadranski otok, prvi poljubac, pomirenje obitelji, ali i suočavanje s tugom pretvorit će ga u neprocjenjivo i nezaboravno iskustvo. Sofija odrasta.

Scenarist: Ljubica Luković/Redatelj: Radivoje Andrić/Produkcija: Sense Production

Trajanje: 89 minuta/Godina 2022./Godina prijevoda: 2023

Tumač za HZJ: Sandra Fabijanić/Prijevod kamera/montaža: Ivan Vranjić/Prevedeno u sklopu: Film svima 2023.

Napomene:

- Projekcija filma se provodi u suradnji s udrugama Filmaktiv i Kultura svima svugdje uz koordinaciju Maje Ogrizović, voditeljice inkluzivnih programa. Dostupan je gluhim i nagluhim osobama, uz prijevod na hrvatski znakovni jezik te slijepim i slabovidnim osobama.
- Projekcija se odvija na otvorenom, u botaničkom vrtu Prirodoslovnog muzeja Rijeka, a a u slučaju nepovoljnih vremenskih uvjeta održat će se u unutarnjem prostoru muzeja.
- Film svima 2025 organizira Filmaktiv, Udruga gluhih i nagluhih PGŽ, Udruga slijepih PGŽ i Kultura svima svugdje uz podršku Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Hrvatskog audiovizualnog centra, Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije.
- sudjelovanje u programu je besplatno i nije potrebna najava dolaska
- tijekom programa uz dijete je obavezna prisutnost jedne odrasle osobe

SRIJEDA, 3.9.2025., od 9:30 do 11:30 – radionica za djecu

Naziv radionice: String art – koncem kroz prirodu

Opis radionice: Na ovoj kreativnoj radionici ćemo izrađivati jedinstvene prirodoslovne slike koristeći drvene podloge, čavliće, šareni konac i vunu. „String art“ tehnika je jednostavna, ali izrazito efektna – čavlići se pažljivo postavljaju u zadani oblik, a zatim se povezuju koncem. Izabrat ćemo prirodoslovne motive i ljetne boje, a

svatko će moći oblikovati svoj rad prema vlastitom stilu i mašti. Vaša prirodoslovna slika će tako postati pravi muzejski suvenir koji ćete ponijeti sa sobom doma.

Namijenjeno: djeci od 8 do 12 godina

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Rijeka – botanički vrt (u slučaju lošeg vremena radionica će se održati u unutarnjem prostoru muzeja).

Prijava: broj mjesta je ograničen pa je obavezna prijava na mail edukacija@prirodoslovni.com

Izvođač: Natali Bosić – Pedagoški kabinet uz pomoć Anite Hodak – PMR.

Edukativni program realiziran uz financijsku podršku Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke.

2. Mala škola prirodoslovlja – upisi tijekom rujna

OPIS: Tijekom rujna traju upisi u Malu školu prirodoslovlja – edukativni program spoznajno-istraživačkih radionica namijenjen učenicima četvrtih razreda osnovnih škola koji pokazuju poseban interes za prirodoslovne sadržaje. Program je verificiran od Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

Mala škola prirodoslovlja je edukativni program koji obuhvaća niz tematskih, edukativnih i zanimljivih radionica kroz koje djeca spoznaju svijet prirodoslovlja koristeći teoriju, praktični rad, igru i kreativnost. Radionice dotiču teme iz područja prirodne baštine, biologije, geologije, paleontologije, kemije, fizike i astronomije te su u potpunosti prilagođene učenicima četvrtih razreda, kao nadopuna i proširivanje nastavnog programa. To je edukativni program koji ima u cilju unaprijediti opažanje prirode i prirodnih zakonitosti kod djece, kao i razviti osjećaj povezanosti s prirodom, koristeći se svim muzejskim sredstvima (laboratorij i preparatorska radionica s pripadajućom opremom, akvarij, botanički vrt, multimedijalni stalni postavi, zbirke mokrih i suhih preparata) i timom stručnjaka (marini biocenolog, ihtiolog, karcinolog, paleontolog, botaničar i muzejski pedagog).

Radionice će se održavati svaku srijedu od 18 do 20 sati, u prostoru Prirodoslovnog muzeja Rijeka i na terenu, u razdoblju od listopada 2025. godine do svibnja 2026. godine. Broj polaznika je ograničen na 12 učenika/ca, a sudjelovanje za učenike je besplatno. Cjelokupan edukativni program Prirodoslovnog muzeja Rijeka realiziran je uz financijsku podršku Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke.

Rok za predaju prijavnice je do srijede 24.9.2025. godine, a prijavnicu možete dobiti upitom na mail anita@prirodoslovni.com.

Ispunjenu prijavnicu možete dostaviti e-mailom na anita@prirodoslovni.com, osobno ili poslati poštom na adresu Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, 51000 Rijeka (s naznakom Mala škola prirodoslovlja). Napominjemo da za sudjelovanje u programu nisu bitne ocjene djeteta već njegov/njen interes za prirodoslovne sadržaje.

Motivacijski razgovori sa svim prijavljenim kandidatima koji su poslali prijavnice održat će se u srijedu 1.10.2025. godine u vremenu od 16:30 do 19:00 u prostoru Prirodoslovnog muzeja Rijeka. Nakon razgovora, roditelji će do petka 3.10.2025. godine putem e-maila biti obaviješteni o primljenim polaznicima, prvoj radionici i roditeljskom sastanku.

3. Nova izložba: „Sakrivena priroda: ribe u morskim špiljama“

Opis: Izložba predstavlja ribe u morskim špiljama svijeta. Iako su morske špilje prisutne u podmorju svakog kontinenta i ponegdje vrlo brojne, njihova istraživanja započela su kasno, pa su i do danas u većini mora svijeta morske špilje i njihova biologija ostale slabo istražene ili neistražene. Općenito u svijetu biološka istraživanja morskih špilja počinju upravo u Mediteranu u drugoj polovici 20. stoljeća sa razvojem autonomnog ronjenja. Po prvi put je neka riba navedena u morskoj špilji 1958. godine, a prva novoopisana vrsta ribe iz neke špilje u svijetu bio je glavoč *Gammogobius steinitzi*, opisan 1971. godine, oboje u Francuskoj. Svega nekoliko godina kasnije, u špilje Banjole kod Rovinja opisan je glavoč *Speleogobius triglroides*. Danas znamo da ribe iz morskih špilja nalazimo i u drugim sličnim morskim staništima „među stijenama“, u pseudošpiljama i kriptobentoskim prostorima. Dosadašnje znanje o ribama u morskim špiljama predstavljeno je u ovoj izložbi kroz

vitrine s uzorcima, fotografijama i ostalim ilustracijama i dopunjeno je video projekcijom i interaktivnom sadržajem.

Koncepcija i postav izložbe: Marcelo Kovačić i Borut Kružić

Autori fotografija i videomaterijala: Marinko Babić, Carole Baldwin, Sergey V. Bogorodsky, Barry B. Brown (coralreef photos), Hamid Reza Esmaili, Stefano Guerrieri, Kiyoshi Hagiwara, David G. Johnson, Dani Laslo, Sylvain Le Bris, Jiro Sakue, Robert A. Patzner, Rudolf Svensen, Maximillian Wagner, Zoran Valić

Dizajn izložbe i kataloga: Branko Lenić

Dizajn i uređenje prostora: Artis

Multimedijalna rješenja i komunikacija: Borut Kružić

Organizacija i muzeografska rješenja:

Autor glazbe i montaža filma: Lado Bartoniček

Autori teksta: Marcelo Kovačić

Marketing: Klara Bukovac

Tehnička realizacija: Borut Kružić i Lado Bartoniček

Izložbu omogućili: Ministarstvo kulture i medija RH, Primorsko-goranska županija

4. Izložba: "Studenti preuzimaju muzej - izložba geološke tematike"

Opis: Studentska izložba nastala za ovogodišnju Noć muzeja, prikazuje edukativnu i promotivnu kampanju nastalu kroz radionicu i razgovor s autorskim studentskim timom. Kroz ovaj projekt studenti postaju muzelaci - kreatori i organizatori izložbe, a zajedničkom suradnjom su posjetiteljima otkrili poneke tajne u stvaranju izložbe geološke tematike kroz njihove oči.

Za vrijeme snažnog zahlađenja klime, u geološkom razdoblju pleistocena, led se proširio Europom, a naše područje služilo je različitim životinjama kao utočište. Zbog širenja i povlačenja leda u prošlosti je dolazilo do velikih promjena morske razine. Na vrhuncu zahlađenja klime, tokom posljednjeg ledenog doba, razina mora bila je i do 130 m niža, a otoci sjevernog Jadrana bili su tek vrhovi planinskih lanaca. Studenti će proizvesti izložbu koja će se baviti uvijek intrigantnom tematikom ledenog doba, uvjetima života tokom oledbi, širenju i povlačenju leda, ledenodobnim životinjama i njihovim migracijama, načinima prilagodbe na hladne životne uvjete ali i životom u špilji, kao i fosilnim ostacima pronađenima na području šire riječke regije.

Voditelji radionice: djelatnice Muzeja Nadia Dunato Pejnović, Anita Hodak, dr. sc.

Željka Modrić Surina i studentica Emina Buljubašić

Autori izložbe: studentski muzejski tim - Dorotea Anić, Noela Baća, Bruno Dorkić, Lara Grdinić, Blanka Jurić, Leticija Tea Rojc, Hrvoje Šokota, Antonio Vranjić

LOKACIJA: Prirodoslovni muzej Rijeka - Kaštel Zrinskih, Brod na

Kupi, Kralja Tomislava 1, 51301 Brod na Kupu

1. Obilježavanje svjetskog dana turizma: „Ah, ta prelijepa divljina! Putovanje, od vraga do vlastelina.“

Vrijeme održavanja: subota, 27. rujna 2025., tijekom radnog vremena Kaštela Zrinskih (10-18 sati)

Program:

Besplatan ulaz u Kaštel Zrinskih (10-18 sati)

Samostalno upoznavanje Frankopana i Zrinskih uz multimedijско

predstavljanje „Ah, ta prelijepa divljina! Putovanje, od vraga do vlastelina.“, igranje društveno-zabavnih igara (Okrunjeni lav, Pamtilica Frankopana, Matematičke zganke za čas kratiti, Frankopanski domino).

Samostalni obilazak stalnog postava „Divljina s pogledom na more“; vođen muzejskom potragom koja je namijenjena obiteljima s djecom ili pojedincima koji se žele zabaviti i educirati istražujući stalni postav i поближе upoznati prirodnu i kulturnu baštinu Gorskog kotara.

Ugošćavanje izletnika „Putovima Frankopana“ koji obilaze lokacije kulturne rute u regiji Gorski kotar. Izlet organizira i provodi Primorsko-goranska županija.

Autori i voditelji programa u Kaštelu Zrinskih: djelatnici Prirodoslovnog muzeja Rijeka i vanjski suradnici Muzeja.

2. Izložba: „Od Oceana do zaljeva“

Opis: Izložba „Od oceana do zaljeva“ prikazuje odabrane trenutke iz prošlosti nastanka i razvoja Jadranskog bazena. Posjetitelje vodi kroz buran razvoj, ali i bujan i raznolik život gotovo 200 milijuna godina duge geološke prošlosti. Cilj izložbe je educirati posjetitelje o posebnostima Jadranskog mora i životu u njemu, njegovoj prošlosti i sadašnjosti, te potaknuti na razmišljanje o njegovoj i našoj budućnosti. Izložba je sufinancirana sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke.

Autorica izložbe: Nadia Dunato Pejnović

Stručni suradnici: Anita Hodak, dr.sc. Marcelo Kovačić, dr.sc. Željka Modrić Surina, dr.sc. Boštjan Surina

Dizajn i vizualno oblikovanje izložbe i kataloga: ARTiS

Autorica ilustracija: Božena Viduka

Organizacija i muzeografska rješenja: Borut Kružić

Autor ambijentalne zvučne podloge: Lado Bartoniček

Autori teksta: Nadia Dunato Pejnović, Koraljka Klepač, dr.sc. Boštjan Surina, dr.sc. Marcelo Kovačić

Edukativne aktivnosti: Anita Hodak

Marketing: Klara Bukovac

3. Multimedijalna igra: „Sretno“

Opis: Multimedijalna igra „Sretno“ poziva posjetitelje da stave zaštitnu opremu i okušaju svoju sreću u iskapanju vrijednog minerala cinabarita, rude žive. U igri za jednog ili dva igrača posjetitelji se natječu tko će prije napuniti bočicu žive, upoznajući se usput sa rudama i rudarenjem na području Gorskog kotara.

Autori: Prirodoslovni muzej Rijeka i STER Studio elektronike Rijeka

LOKACIJA: Korzo – izložbeni panoi Grada Rijeke

1. Izložba: „Paralelni svjetovi“

otvorenje izložbe: utorak, 19.8.2025.

trajanje izložbe: od 19.8. do 2.9.2025.

Opis: U kolovozu nas očekuje otvorenje izložbe „Paralelni svjetovi“, čiji dio autorskog

tima je viši kustos našeg Muzeja, dr.sc. Boštjan Surina koji je uz kolege dr. sc. Gregora Belušića i dr. sc. Martu Barberis koncipirao drugačiju, edukativnu i nadasve zanimljivu prirodoslovnu produkciju. U izložbi su prikazane ilustracije biljaka u akvarelu - na način kako ih vidi ljudsko oko i percepcija tih istih biljaka iz perspektive kukaca. Izložba je popraćena tekstualnim zapisima koji pojašnjavaju kako osjetila stvaraju različite istine i kako zahvaljujući različitim mogućnostima osjetila i poimanja svijeta oko sebe, živimo u paralelnim svjetovima.

U potrazi za istinom, u tijeku razmišljanja i činjenja, naša se percepcija svijeta oslanja na sposobnosti osjetila da primaju informacije različitih detalja i obuhvata, kao i na sposobnost procesiranja informacija koje nam ta osjetila prenose. U mehanicističkom kontekstu, istine su dakle, primarno ovisne o biološkom kapacitetu osjetila, te se, kao i sama osjetila, kod različitih organizama mogu značajno razlikovati. Zato osjetila stvaraju različite istine te se čini da su potreban uvjet za paralelne svjetove. Ako je uspješnost komunikacije između biljaka i potencijalnim oprašivačima, koja ovisi o njihovim osjetilima, presudna za njihovo preživljavanje, ljudski doživljaj cvjetova je za jedne i druge potpuno nebitan, Naše pak nepotpuno razumijevanje tih svjetova ne može biti razlog za njihovo isključivanje. Čije su istine prave? Odgovore na te i brojna druga pitanja možda možete pronaći kroz razgledavanje IZLOŽBE pod naslovom „Paralelni svjetovi“.

Autori: Marta Barberis, Gregor Belušić, Boštjan Surina

Ilustracije: Marta Barberis

Grafička obrada ilustracija: Gregor Belušić

Koncept i tekst: Boštjan Surina

Dizajn: Branko Lenić

Marketing: Klara Bukovac

Napomene:

program uz izložbu je otvoren svima, a dostupan gluhim i nagluhim osobama, uz prijevod na hrvatski znakovni jezik. Provodi se u suradnji s Udrugom Kultura svima svugdje uz koordinaciju Maje Ogrizović, voditeljice inkluzivnih programa

izložbu podržavaju Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Primorsko-goranska županija i Grad Rijeka

Što vidjeti i doživjeti, pri čemu sudjelovati, educirati se i zabaviti u RUJNU 2025. godine?

stalni postavi u Rijeci: „Veliko plavetnilo – raznolikost života u podmorju Kvarnera“, „Špilja – u mraku krškog podzemlja“, „Geološka prošlost Jadrana“, „Geologija riječke regije“, „Kukci/Vodozemci i gmazovi/Ptice i sisavci riječkog područja“, „Akvarij – multimedijalni centar“, „Primorski botanički vrt“.

stalni postav u Kaštelu Zrinskih, u Brodu na Kupu: „Divljina s pogledom na more“, interpretacijski centar „Putovima Frankopana“

izložba „Paralelni svjetovi“ (Korzo, Rijeka)

nova izložba „Sakrivena priroda: ribe u morskim špiljama“ (Rijeka)

izložba „Studenti preuzimaju muzej - izložba geološke tematike“ (Rijeka)

izložba „Od oceana do zaljeva“ (Brod na Kupu)

edukativni programi: „Vrtići istražuju“, „Moj laboratorij“, „Mala